

Briselē, 2025. gada 14. jūlijā
(OR. en)

11578/25

ENER 366
CLIMA 271
CONSOM 138
TRANS 303
AGRI 349
IND 273
ENV 697
COMPET 735
FORETS 51
DELECT 101

PAVADVĒSTULE

Sūtītājs: Eiropas Komisijas ģenerālsēkretāre, parakstījusi direktore *Martine DEPREZ*

Saņemšanas datums: 2025. gada 9. jūlijs

Saņēmējs: Eiropas Savienības Padomes ģenerālsēkretāre *Thérèse BLANCHET*

Temats: KOMISIJAS DELEĢĒTĀ REGULA (ES) .../..
(8.7.2025),
ar ko Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu (ES) 2024/1788
papildina, nosakot no mazoglekļa kurināmajiem/degvielām gūtā
siltumnīcefekta gāzu emisiju aiztaupījuma novērtēšanas metodiku

Pielikumā ir pievienots dokuments C(2025) 4674 final.

Pielikumā: C(2025) 4674 final

Briselē, 8.7.2025.
C(2025) 4674 final

KOMISIJAS DELEĢĒTĀ REGULA (ES) .../..

(8.7.2025),

ar ko Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu (ES) 2024/1788 papildina, nosakot no mazoglekļa kurināmajiem/degvielām gūtā siltumnīcefekta gāzu emisiju aiztaupījuma novērtēšanas metodiku

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. DELEĢĒTĀ AKTA KONTEKSTS

Eiropas Parlamenta un padomes Direktīva (EU) 2024/1788 (2024. gada 13. jūnijs) par kopīgiem noteikumiem attiecībā uz atjaunīgās gāzes, un dabasgāzes un ūdeņraža iekšējo tirgu ("Direktīva") liek Komisijai noteikt no mazoglekļa kurināmajiem/degvielām gūto siltumnīcefekta gāzu emisiju aiztaupījumu novērtēšanas metodiku. Aprēķināšanas metodikā attiecībā uz mazoglekļa kurināmajiem/degvielām būtu jāņem vērā emisijas pilnā aprites ciklā un netiešās emisijas, kas izriet no neelastīgo ielaižu novirzīšanas no mazoglekļa kurināmo/degvielu ražošanas, kā arī augšposma metāna emisijas un faktiskajiem oglekļa uztveršanas rādītājiem. Lai nodrošinātu prasīto konsekvenci, šajā metodikā izmanto pieejas, kas līdzīgas tām, kuras ietvertas Komisijas Deleģētajā regulā (ES) 2023/1185 noteiktajā metodikā, kā novērtē siltumnīcefekta gāzu emisiju aiztaupījumu no nebioloģiskas izcelsmes atjaunīgiem kurināmajiem/degvielām un no reciklēta oglekļa kurināmajiem/degvielām.

2. PIRMS AKTA PIEŅEMŠANAS NOTIKUSĪ APSPIEŠANĀS

Tā kā šis deleģētais akts ir tehnisks, tam nebija nepieciešams ne ietekmes novērtējums, ne atklāta sabiedriskā apspriešana. To parasti vajag tikai nozīmīgām iniciatīvām.

Deleģētais akts balstās uz rezultātiem, kas gūti vairākās Komisijas rīkotās apspriedēs, tajā skaitā 2024. gada 7. novembra un 2025. gada 19. maija ekspertu grupas sanāksmēs un divos ieinteresēto personu darbsemināros.

Deleģētā akta projekts no 2024. gada 27. septembra līdz 2024. gada 18. oktobrim bija publicēts Labāka regulējuma portālā sabiedrības atsauksmju saņemšanai.

3. DELEĢĒTĀ AKTA JURIDISKIE ASPEKTI

Deleģētais akts ir pieņemts atbilstīgi Direktīvas 9. panta 5. punktam. Tas Komisijai piešķir pilnvaras pieņemt deleģēto aktu, kas nosaka no mazoglekļa kurināmajiem/degvielām gūtā siltumnīcefekta gāzu emisiju aiztaupījuma novērtēšanas metodiku.

KOMISIJAS DELEĢĒTĀ REGULA (ES) .../..

(8.7.2025),

ar ko Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu (ES) 2024/1788 papildina, nosakot no mazoglekļa kurināmajiem/degvielām gūtā siltumnīcefekta gāzu emisiju aiztaupījuma novērtēšanas metodiku

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2024. gada 13. jūnija Direktīvu (ES) 2024/1788 par kopīgiem noteikumiem attiecībā uz atjaunīgās gāzes un dabasgāzes, un ūdeņraža iekšējo tirgu un ar ko groza Direktīvu (ES) 2023/1791 un atceļ Direktīvu 2009/73/EK¹ un jo īpaši tās 9. panta 5. punktu,

tā kā:

- (1) Siltumnīcefekta gāzu emisiju aprēķināšanas metodikā attiecībā uz mazoglekļa kurināmajiem/degvielām būtu jāņem vērā emisijas pilnā aprites ciklā un netiešās emisijas, kas izriet no neelastīgo ielaižu novirzīšanas no mazoglekļa kurināmo/degvielu ražošanas, kā arī augšposma metāna emisijas un faktiskajiem oglekļa uztveršanas rādītājiem. Lai nodrošinātu saskanību starp šajā regulā noteikto metodiku un metodiku, kā novērtē siltumnīcefekta gāzu emisiju aiztaupījumu no nebioloģiskas izcelsmes atjaunīgiem kurināmajiem/degvielām un no reciklēta oglekļa kurināmajiem/degvielām, siltumnīcefekta gāzu emisiju aiztaupījuma novērtēšanai būtu jāizmanto līdzīga pieeja kā Komisijas Deleģētajā regulā (ES) 2023/1185².
- (2) Deleģētajā regulā (ES) 2023/1185 noteikto metodiku piemēro, lai noteiktu siltumnīcefekta gāzu emisiju aiztaupījumus, kas gūti no nebioloģiskas izcelsmes atjaunīgiem kurināmajiem/degvielām, kā arī no reciklēta oglekļa kurināmajiem/degvielām, kuras ir mazoglekļa kurināmo/degvielu apakš kategorija. Tādēļ reciklēta oglekļa kurināmos/degvielas ir lietderīgi izslēgt no šajā regulā noteiktās metodikas tvēruma.

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (EU) 2024/1788 (2024. gada 13. jūnijs) par kopīgiem noteikumiem attiecībā uz atjaunīgās gāzes, un dabasgāzes un ūdeņraža iekšējo tirgu un ar ko groza Direktīvu (ES) 2023/1791 un atceļ Direktīvu 2009/73/EK (OV L, 2024/1788, 15.7.2024., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1788/oj>).

² Komisijas Deleģētā regula (ES) 2023/1185 (2023. gada 10. februāris), ar ko Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu (ES) 2018/2001 papildina, nosakot siltumnīcefekta gāzu emisiju aiztaupījuma minimālo robežvērtību reciklēta oglekļa degvielām un precizējot metodiku, ar kuru novērtē siltumnīcefekta gāzu emisiju aiztaupījumu no nebioloģiskas izcelsmes atjaunīgām šķidrajām un gāzveida transporta degvielām un no reciklēta oglekļa degvielām (OV L 157, 20.6.2023, 20. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2023/1185/oj).

- (3) Direktīvā (ES) 2024/1788 noteiktais mazoglekļa kurināmo/degvielu sertifikācijas satvars ir pilnībā saskaņots ar atjaunīgo degvielu sertifikācijas satvaru, kas noteikts Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā (ES) 2018/2001³. Līdz ar to mazoglekļa kurināmo/degvielu ražošanā izmantotajām izejvielām, kā arī pašiem mazoglekļa kurināmajiem/degvielām, vajadzētu būt izsekojamām Savienības datubāzē tāpat kā atjaunīgo degvielu ražošanā izmantotajām izejvielām un pašām atjaunīgajām degvielām. Tādēļ attiecībā uz augšposma metāna emisiju vērtību ir lietderīgi nošķirt atsevišķas degvielu un izejvielu partijas, pamatojoties uz tā piegādātāja metāna snieguma profilu, kurš piegādā mazoglekļa kurināmo/degvielu ražošanā izmantoto degvielu.
- (4) Ūdeņraža globālās sasilšanas potenciāls vēl nav noteikts tik precīzi, lai būtu iespējams to iekļaut siltumnīcefekta gāzu emisiju aprēķina metodikā. Tādēļ ūdeņraža globālās sasilšanas potenciāla attiecīgās vērtības būtu jāpievieno, līdzko zinātniskie pierādījumi būs pietiekami pārliecinoši un izmantoti ūdeņraža noplūdes ietekmes mērīšanai visā piegādes ķēdē siltumnīcefekta gāzu emisiju aprēķina metodikās gan attiecībā uz mazoglekļa kurināmajiem/degvielām, gan uz nebioloģiskas izcelsmes atjaunīgajiem kurināmajiem/degvielām.
- (5) Emisiju uztveršana un uzglabāšana būtu metodikā jāatzīst kā emisiju samazinājums gadījumos, kad uzglabāšana ir pastāvīga un notiek ģeoloģiskās uzglabāšanas vietā, tajā skaitā, ja trešās valstīs radītās emisijas tiek uzglabātas ārpus Savienības, ar nosacījumu, ka piemērojamie valstu tiesību akti nodrošina noplūžu konstatēšanu un novēršanu atbilstoši ES piemērojamām tiesību normām, un noplūdes tiek uzskaitītas, lai nepieļautu to ierēķināšanu samazinājumos. Tās nedrīkstētu ievadīt tādās ģeoloģiskās uzglabāšanas vietās, kur noplūdes atkārtojas. Pašlaik ir atļauts kvotas nenodot tikai par tām ES ETS aptvertajām emisijām, kuras uzglabā uzglabāšanas vietā, kas saņēmusi atļauju saskaņā ar Direktīvu 2009/31/EK. Ir pārrobežu sadarbības iespējas oglekļa uztveršanā un uzglabāšanā. Iespēja nākotnē atzīt ES ETS emisiju uzglabāšanu uzglabāšanas vietās trešās valstīs bez ETS sasaistes būtu atkarīga no tā, vai ir līdzvērtīgi nosacījumi, kas nodrošina uztvertā CO₂ pastāvīgu un vidiski drošu ģeoloģisko uzglabāšanu ar nosacījumu, ka uzglabāšanas vietu nedrīkst izmantot ogļūdeņražu atguves palielināšanai un tai kopumā ir jāsekmē emisiju mazināšanās.
- (6) Lai nodrošinātu šīs metodikas saskaņību ar Deleģētajā regulā (ES) 2023/1185 noteikto metodiku nebioloģiskas izcelsmes atjaunīgām degvielām un reciklēta oglekļa degvielām, ir lietderīgi ieviest noteikumus, kas nodrošina, ka mazoglekļa ūdeņraža emisiju intensitāte un tādā pašā periodā elektrolīzē saražota atjaunīga ūdeņraža emisiju intensitāte ir vienmēr tāda pati un ka paziņotie enerģijas īpatsvari ir saskaņīgi.
- (7) Eiropas zaļā kursa īstenošana prasa strauji pāriet no fosilo degvielu izmantošanas uz elektroenerģijas ražošanu. Gan atjaunīgais, gan mazoglekļa ūdeņradis veicinās pāreju uz tīru enerģiju. Gan atjaunīgajam, gan mazoglekļa ūdeņradim piemērojamām metodikām, kaut arī balstītām uz dažādiem juridiskiem pamatiem, vajadzētu būt saskaņīgām un atspoguļot gan tehnoloģisko specifiku, gan ekonomisko efektivitāti. Komisijai iespējami drīz būtu jāsāk gatavot novērtējums par to, vai ir iespējams ieviest alternatīvas pieejas, kodolelektrostacijās ražotas mazoglekļa elektroenerģijas atzīšanai,

³ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2018/2001 (2018. gada 11. decembris) par no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas izmantošanas veicināšanu (OV L 328, 21.12.2018., 82. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2018/2001/oj>).

balstoties uz adekvātiem kritērijiem. Komisijai līdz 2026. gada 30. jūnijam būtu jāuzsāk šādus kritērijus saturošas metodikas projekta sabiedriskā apspriešana Turklāt Komisijai būtu jānovērtē ietekme un sekas tam, ka elektroenerģijas siltumnīcefekta gāzu emisiju intensitāti izvērtē, izmantojot vidējās vērtības. Šajos novērtējumos jāņem vērā šādu pieeju kopējā ietekme uz energosistēmu (arī uz tās ekonomisko efektivitāti un starpsavienojumu pabeigtību), emisijas samazināšanas potenciālu un tas, cik svarīgi ir uzturēt vienlīdzīgus konkurences apstākļus ar pilnībā atjaunīgu elektroenerģiju, kā noteikts Deleģētajā regulā (ES) 2023/1184, kā arī vajadzība aizsargāt esošus projektus,

IR PIENĒMUSI ŠO REGULU.

1. pants

Šī regula nosaka metodiku, kā aprēķināt siltumnīcefekta gāzu emisiju aiztaupījumu, kāds gūts no mazoglekļa kurināmajiem/degvielām, kas nav reciklēta oglekļa kurināmie/degvielas.

2. pants

Siltumnīcefekta gāzu emisiju aiztaupījumu, kāds gūts no mazoglekļa kurināmajiem/degvielām, kas nav reciklēta oglekļa kurināmie/degvielas, nosaka saskaņā ar pielikumā noteikto metodiku.

3. pants

Pārraudzība un pārskatīšana

Komisija līdz 2028. gada 1. jūlijam novērtē, kāda ietekme ir alternatīvu risinājumu ieviešanai, jo īpaši, lai ņemtu vērā kodolelektrostacijās ražotu mazoglekļa elektroenerģiju, balstoties uz piemērotiem kritērijiem, un pieejām, kurās ņem vērā elektroenerģijas siltumnīcefekta gāzu emisijas intensitāti, balstoties uz vidējiem rādītājiem. Šajos novērtējumos ņem vērā to, kā šādu risinājumu izmantošana ietekmē energosistēmu un emisiju aiztaupījumus, un vajadzību uzturēt vienlīdzīgus konkurences apstākļus ar pilnībā atjaunīgas elektroenerģijas avotiem. Komisija arī novērtē, vai būtu iespējams ieviest konkrētai valstij vai reģionam specifisku pieeju ielaižu siltumnīcefekta gāzu intensitātes standartvērtībām, par ko ziņo pielikuma B daļā. Komisija, novērtējot kritēriju izmaiņas, aizsargā jau esošos projektus.

4. pants

Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē, 8.7.2025

*Komisijas vārdā —
priekšsēdētāja
Ursula VON DER LEYEN*